

UJ CIMBORA

Az Uj Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

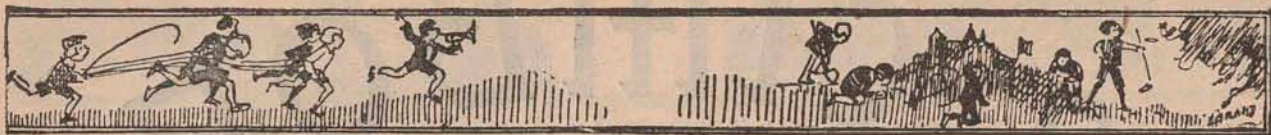
MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Őszi nagygyűlés

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

AZ UJ CIMBORA ELŐFIZETŐGYŰJTŐ-VERSENYE.

Dr. Bleicherné Rafael Anna író, munkatársunk a következő előfizetőket gyűjtötte az Uj Cimbora-nak: 1. Abrahám Rózsika és Dezsőke, Tövis. 2. Trahtner Olíka, Tövis. 3. Veiss Lacika, Gyulafehérvár. 4. Löwe Gyurilka, Gyulafehérvár. (Jövő számunkban folytatjuk.)

Szokatlan jelenségre lettek figyelmesek a természet kedvelők. Máskor a fecskék szeptember elején, Kisasszony napja körül utrakelnek, hogy még a hidegebb idő beállta előtt eljuthassanak tengerentúli téli szállásukra. Annál érdekesebb és meglepőbb, hogy október elején vagyunk és még mindig lehet látni fecskét.

De az is kedves ám, hogy az ibolyák másodszor nyílnak. Tordáról írja egyik kis ciniboránk, hogy kertjükben — éppen mint tavasszal — újra virágoznak az ibolyák.

Két német csónakos Calais és Dover között (ezeket a helyeket is keressétek ki a térképen) összehajtható vászonzsolnákkal áttevezett a La Manche csatornán. Az utat 5 óra 50 perc alatt tették meg, ami világrekordot jelent.

Lám, mit eredményez az akarat, ha bátorsággal és kitartással párosul.

NEVNAPI KÖSZÖNTŐKRŐL.

ÉDESANYA NEVEN APJÁN.

*Ha zengő ajku kis madár volnék,
Ma dallal telne meg e szent hajlék,
Csillogó dallal köszöntenék!*

*Csak neked nyílnék, ha virág lennék,
Kicsiny cserepem szobádba tennék
S virágillattal körülvennék!*

*Ha én ragyognék a nap helyében
Ott jön a derült, mosolygó égen,
Ma Tiéd lenne minden sugárom!
S mert csak mint kislány lépek elébed,
Anyám szerető szívemből érted
Istenhez küldöm hő imádságom.*

Nagyvárad, 1933.

Bodnár Irma.

ARANY ÁBÉCE.

G. Gonosz embereknek ne ítélj szavából, mert a szokott szolga nem mond jót uráról.

H. Ha valaki Istent igazán szereti, embertársa iránt is jó szokott lenni.

I. Isten félelmével jár Istennek áldása.

Bábel tornyot építenek a franciák.

Az emberi elme soha nem nyugszik, mindig újat és még újabbat alkot, teremt. Im a franciák is új Bábel tornyon törnek a fejüket. Egy olyan magas tornyon, amilyen nincs még a világon, amelynek fénye nagy messzeségből magához hívná az embereket, a tengeren járó hajókat s a sötétségben utatvesztett repülőgépeket. No lássuk csak, hogyan építenék meg a franciák ezt a csodatornyot? 700 méter lenne a magassága, vasbetonból készülne s autóval fel lehetne menni rajta a legfelső emeletig. Ez az autót a torony körül futna, 17 kilométer hosszúságban. Fenn a torony tetején lenne egy 400 autót befogadó autogarázs. A csodálatos építményt 50 méter magas kupolaterem koronázná be. Ennek a kupolának a tetején lenne elhelyezve a világító szerkezet. Versailles és Meudon között jelölték ki a torony helyét. (Keressétek ki e helyeket a térképen.) 1937-ben lesz Párisban a nagy világkiállítás, akkorára el is akarják készíteni az új Bábel tornyot.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA.

Kis lapunkra beérkezett előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk.

Egy évre előfizettek: Wagner Eliza, Turda.

Félévre előfizettek: Bona Imre, Szabó Erzsébet, Virányi Nándor, Soltész Iván, Oradea; Kiss György, Vágó Pál, Cseke Évike, Cluj; Andrassy Péter és Ernő, Valea lui Mihai; Fodor Éva, Princz Judit, Pótonyi Polixénia, Szabó Márta, Bernáth Vikki és Aliz, Babb Irén, Simonffy Zoltán, Jenő, Árpád, Turda.

Negyedévre előfizettek: Váradoszi ref. Egyház, Bauer Antonia, Tóth Péter, Sándor, Vanke András és Ottó, Oláh István, Korda István, Damó Albert, Oradea; Davida Kató, Krisófer János, Fritz József, Tóth István, Barfa Gábor, Cluj; Kovács József, Glück Andris és Ernő, Valea lui Mihai; Márton Miklós és Palika, Chesereu; Albert Sándor, Harmath András, Hirsch Lea, Kálmán, Jucika, Frank Anti, Kroner Edith, Szilágyi Böske és Edith, Palfaki Bandi, Auslander Zoli, és Gyuszi, Turda.

Jutka

Jutka egy nagyon szegény asszonynak volt a leánykája. Nem járt szép ruhában, nem volt csinos cipője, hogy is lett volna, mikor télen az édesanyja nagy cipőjét dugta lábára, míg ki-kiszaladt a hóval lepett kis udvarra.

S lássátok, Jutka még is boldog volt, szerette édesanyját és az is őt. Örölni tudott mindennek, a tavasznak, a nyárnak, a madaraknak, de különösen a virágoknak. Ha eljött a szép, virágothozó tavasz, mindig a réten volt.

Dejaj tavasz s a jó meleg nyár nem tartám örökké. Egyszer csak azt vette észre Jutka, hogy a fecskék, gólyák nagy csoportba gyűltek s a nagy mázást beszéltek meg. A virágok is elhulltak, elhervadtak s bizony üres, kopár maradt a rét.

Eljött a hosszú tél. Bent kellett ülnie egyetlen kis szobájukban. Egy csunya, hideg, szeles délután eszébe jutott a napsütéses, virágos, madárdalozó kis folyópart, a nagy homok tábla, melyre ő csak úgy az ujjával rajzolgatott. Eszébe jutott, hogy milyen régen is nem rajzolt. Hamar papíruán kutatott, de bizony nem talált üreset. Nagyon elkéseredett, hogy ő nem tud most rajzolni. Ahogy ül nagy szomorúan, észrevesz a falon a tüzhely mellett egy nagy papír falvédőt, mit az édesanyja tett oda, nem gondolkodott sokáig, szépen kiszedte a szegeket s a nagy papírt gyuródeszkára kifesztítve, rajzolgatni kezdett. De nagy baj volt ám, hiába húzgálta az ujját a papíron, az nem hagyott nyomot, mint a homokban. Nem sokáig kellett töprengenie, ugyanis észre vette, hogy a kis cicája a tüzhely alatti egy tüzhelyből kiesett szénmel játszadozva, milyen kriksz-krakszot rajzolt a padlóra. Hamar fogta magát, elvette a kis cicától a széndarabot s nekikült a rajzolásnak. Jutka azonban nem volt meglepődve, mert nem volt színes a kép. Ezen sem sokáig gondolkodott, s már volt is festékje, nem olyan szép festékes dobozban, mint a tiétek. Egészen egyszerű volt az övé. Még pedig tudjátok mi? Az ablakban virág-

zó piros muskátlinak a virágával festette ki a virágokat s a zöld levelével a leveleket és fákat. Olyan szép lett a rajza, hogy ezután nem hagyott békét édesanyjának, kérte vegyen papírt ceruzát; sőt vett az édesanyja még festéket is és ő napról napra többet és szebben festett. Észre sem vette s már eljött a nyár ismét. Előtte pompázott a szép virágos rét.

Jutka ezután a réten festegetett. Egyszer egy idegen bácsi lett figyelmes Jutkára. Feltűnt neki az óriási rajztáblával dolgozó kisleány. Mellé állt és nézte-nézte, mily gyorsan alakul ki a keze alatt az előtte elterülő táj. Beszélgetni kezdett Jutkával, hogy mióta festeget, ki tanítja? S mikor Jutka elmesélte, hogy őt a virágok, madarak s az égen tovaszálló felhők tanították, nagyon elcsodálkozott. Befejezve Jutka a festést, elindult haza, együtt a bácsival. A bácsi mellette haladt s beszélgettek. Otthon az édesanyjával sokáig beszélgetett az idegen bácsi. Jutka nem is tudta mit, mert ő ment a szobába a képet felakasztani. Bizony már alig tudott neki helyet szerezni, úgy tele volt a kis szoba képpel.

A bácsi aztán elmondta, hogy ő a fővárosban a festőiskolának az igazgatója s mivel látja, hogy Jutka, milyen szépen tud festeni, elviszi magával a művész iskolába, hol Jutkát majd tanítani fogják. Mivel azonban így meztláb nem mehet el, adott az édesanyjának pénzt, hogy vegyen neki cipőt és ruhát.

Nagy sirás között vett Jutka búcsút az édesanyjától, mielőtt elment volna még a rétre is kiszaladt, elbúcsuzni a virágaitól, madaraitól és a homoktáblás kis folyótól.

Elment a fővárosba s ott szorgalmasan tanult, festegetett. Olyan szép képeket festett, hogy még a király is az ő képével díszítette fel a palotáját. Modanom se kell, mennyi pénzt szerzett így Jutka. Vett szép házat, anyját is elvitte magához, nem kellett mosni jámi most már. Volt szép ruhája s csinos cipője. Megmondom: Jutka még is akkor volt a legboldogabb, mikor a szép virágos rétet megvette, ahol gyermekkorában olyan sokat festegetett.

Geesey Ica.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

— De kislányom, ott aztán ugy kell ám viselkedni, mint egy eladó lányhoz illik. A gavallérok jönnek majd és fel fognak kérni táncolni. Nehogy azt mondd, hogy te még csak egyszer jártál tánciskolába és nem tudsz táncolni, mert akkor kikacagnak és azt gondolják magukban: Óh Sósforrás bácsi lánya egy kis vidéki libuska. A gavallérokkal kedvesen, szérenyen kell társalogni, vigyázz a nyelvecskédre, nehogy butaságokat mondj, mert Isten őrizz! pártába maradsz. S családunkban olyan szégyen, hogy leány pártában maradjon, még nem fordult elő, mióta a világ fennáll.

— Aztán csak én leszek ott egyedül eladó lány? — kérdezte a vékony hang.

— Óh dehogyan is te kis eszes! Hányan lesznek még kívüled, akiknek szintén ez lesz az első báljuk. Biztosra veszem, hogy Gyémánt királyasszony is elhozza hét szépséges unokahugát a bálra, hasonlóan Kvarczné asszonyt is eladó leányát. Ott lesz Aranytelér unokája, a szelidképű Ezüstcsillám és még sok leánynép ezenkívül. Nem fogsz unatkozni, előre is mondhatom.

Majd újra a vékonyabbhangu beszélt:

— Apa, egyszer Kénesforrás bácsi azt mondta nekem, hogy azon a bálon, amit ez előtt tízezer évvel tartottak, ő is benne volt a zenekarban. Gyémánt királyasszony még meg is dícsérte a hangját. Olyan mulatság volt, mesélte Kénesforrás bácsi, hogy fenn a föld felszínén ijedten fordultak meg az emberek ágyaikkban, a másik oldalukra.

— Ugyan, hagyd el, mormolt a vastagabb hang, — az egy hazug fráter. Nem kell neki elhinni egy szavát sem. Nem is élt még ezelőtt tízezer évvel. Az öregek elbeszéléseiből tudja ezeket a dolgokat. — Így beszélgettek jó hangosan, hogy Szökőkút is hallhatta.

— Ezek szintén a tízezeréves bálra tartanak — állapította meg a szavakból ítélve Szökőkút. Vajjon kik lehetnek? Még kíváncsibb

volt rá, mint előbb. Az ut kanyarulatánál majdnem egymásba futottak. De akkor kiáltottak csak fel meglepetve. Egymásra ismertek.

— Kedves nagybácsikám! — kiáltott fel örvendezve Szökőkút.

— Kedves Szökőkút öcsém! — ezt viszont a jövevény mondta, aki nem volt más, mint a vén Sósforrás.

— Nahát igazán milyen nagy szerenese, — kezdte Szökőkút — hogy így össze találkoztunk. Hát ez a karesu, finom teremés Sósforrás bátyám mellett, csak nem a leánya?

A biz a, öcsém! Még pedig Ereeske, a legkisebb leányom. A többit már férjhez adtam. Most ő van a soron.

— Jaj de megnőtt, megszépült, mióta nem láttam! — így Szökőkút.

Ereeske zavarba jött a szavak hallatára. Nem jutott eszébe egy szó se, amit világlátott unokabátyjának mondhatott volna. Az öreg Sósforrás jött segítségére.

— Hagyjad öcsém, még nagyon fiatal, alig öt-hatszáz éves s nem tud mindenkivel beszélni. Majd másra terelte a beszédet.

— Hát mi szél vetett erre öcsém? Most beszélj magadról. Tán meguntad a földfeletti dicsőséget?

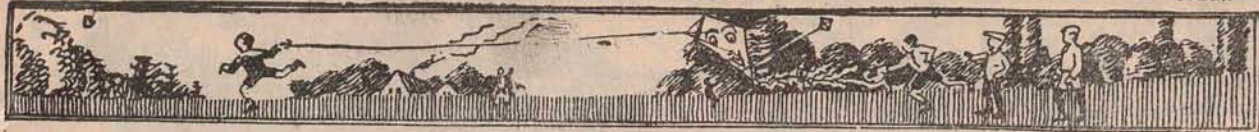
— Dehogyan is bácsikám, szó nincs róla. Ellenkezőleg. Házasodom.

— Na ez már derék beszéd, öcsém. Ezt már szeretem! Minden házasulandónak meg kell egyszer házasodni. Aztán ki lenne a mátká? Valami újfajta ásvány, vagy kőzet?

— Az én mátkám nem a földalatti világból való, hanem a földfelettiből. Az Ég szépséges leánya, Hajnalnak hívják.

— Hajnal? kiáltott fel Sósforrás nagyöccsi egyszerre. — Hajnalt én is ismerem. Én is szerelmes voltam Hajnalba, de akárhogy tettem is neki a szépet, rám sem hederített. Kikosarazott, mikor megkértem a kezét.

— Pont így van a vén Napkirály is, mond-

ta vidáman Szökökut, taposná körülötte a felhőket, de Hajnal rá sem néz. Óh, mert Hajnal csak egyedül engem szeret. Három nap múlva lesz az esküvőnk, ezt jöttem most bejelenteni a rokonságnak.

— Hát légy boldog édes Szökökut öcsém, légy boldog Hajnallal, kívánom neked tiszta szívből, mondotta meghatottan a nagybácsi. Ha már az enyém nem lehetett a szépséges Hajnal, legyen a tied.

Hanem Ereeske, ha Szökökut haza jött rövid időre közénk, akkor mi vissza megyünk vele. A tizezeréves bál megvár bennünket azután is.

Igy is tettek. Megindultak hármásban visszafelé.

A Vizek országában.

Mentek, mendegéltek hármásban. Ereskét közre fogták. Vigyázni kellett rá, nehogy, mint afféle csitrilány elbámészkodjon és a sötétben valahol elmaradjon.

— Hát Ereeske hugom, mit tanultál az iskolában? Kérdezte tréfásan Szökökut Ereskétől.

— Óh még nem olyan sokat tanultam, ironkodott-pironkodott Ereeske.

— Igen, mert azt mondja a tanítója, Savanyuforrás, hogy kissé nehéz a felfogása — szölt közbe Sósforrás nagybácsi. Kell neki száz esztendő, míg egy verset megtanul. De azt aztán nem is felejtí el soha. Ezenkívül énekiskolába is jár. Izlandi rokonunk, Gájszir tanítja. Már egész csinos dalokat tud énekelni. Aztán a kétszerkettőt is tudja. Ugye Ereeske? Mondd csak meg szépen Szökökut bátyádnak, mennyi kétszerkettő?

Ereeske számolt — számolt. Végre egy félóra múlva kimondta:

— Kétszerkettő az hat.

— Ez már ugyebár nagy műveltség kedves öcsém? — csillogtak a büszkeségtől a nagybácsi szemei. — Nemsokára jöhetnek a kérők.

— Mindenesetre okos kislány Ereeske hugom, de például a föld felszínén ugy tanítják az iskolákban, hogy kétszerkettő az négy.

ÜZENET.

Édes kedves nagyanyókéám
Gyere hozzánk, várunk,
Ha eljönnél, ha itt volnál
Tavasza volna nálunk.
Ha eljönnél rézsabimbót hintenénk elédbe,
Ha eljönnél a fecske is neked csicseregne.

Benedek Elek.

A JÓ CIPŐ.

Vevő: Ezt a pár cipőt megvenném a kis fiamnak, de félek, hogy nem tartós. Meddig fog ez tartani, mit gondol?

Kereskedő: Óh kérem, a mi cipőink örökké tartanak. Aki egyszer itt cipőt vett, az soha sem jött még másikat venni . . .

Bácsi: Miért sírsz fiacskám?

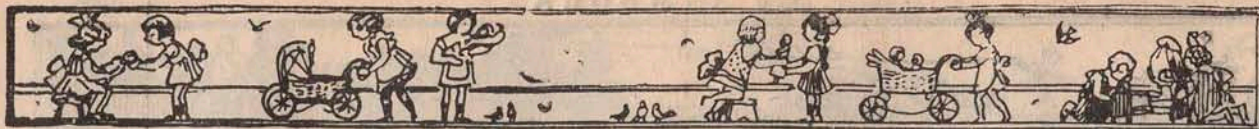
Gyuri: Elvesztettem 2 Leit.

Bácsi: No, mesze, itt van két Lei. Aztán ne sírj! De mondd csak, mikor vesztetted el a pénzt?

Gyuri: A mult nyáron . . .

Lacika, Cirmos és a Bodri, amint látják is a képen, nagy barátságban vannak. Különösen, amióta Bodri és Cirmos észrevették, hogy finom falat van a tálaeskáiban. — Hogy kellene megszerezni — töri rajta Cirmos a fejét.

AZ UJ CIMBORA ELSŐ NAGY RAJZ- KIÁLLITÁSA.

Szép, október eleji vasárnap délelőtt nyílt meg Szatmáron az új cimborák első nagy rajzkiállítása. Széles Erdélyből jöttek május óta a képek, rajzok; jöttek, gyűltek, egyre gyűltek, még a legutolsó napokban is. Nem is gondoltuk, hogy ilyen nagy eredményt vált ki a május eleji rajzpályázati hirdetésünk. Nem is 500, de mintegy 700 darab kép került kiállításra. Ilyen nagy anyagból szinte nehéz kiválasztani a legjobbakat. A kiállításon résztvettek az összes szatmári iskolák.

A róm. kath. zárdai leányelemi 33 rajzából feltűnőbbek voltak a Fábrián Ancsi, Benger Ilu, Kósa Gabi, Lükő Béla, Orosz Sárrika, Tóthi Erzsébet, Garda Mária rajzai.

A ref. leányelemi 45 rajzából kiváltak a Béres Ilonka, Trokopsz Magda, Kató Kláudia, Csigi Irén, Zatlókál Rózi rajzai.

A róm. kath. fiuelemiben is kitettek magukért a fiúk: Bartha Zsigmond, Sugár Kálmán, Kiss és Bauer.

A ref. fiuelemiben látszik, hogy nagy gondot fordítanak a rajzitanításra. Egész sor megemlítésre érdemes rajzot lehetett látni, így: Deutschenschmied Jenő, Nagy Loránd, Hajdu Zoli, Polyák Sándor, Debreczeni Gábor, Révész János, Szerémi Márton, Lovas József, Bakos István rajzait.

A Rákóczi-uti állami iskolából is érkeztek tehetségre valló rajzok, Szarka Lászlótól, Szigyártó Edittől és Pop Mangareta és Magdától.

A ref. leánygimnázium sok szép rajza közül nagy tetszést arattak a foglalkozást, mesterségeket bemutató ötletes rajzok (asztalos, kéményseprő, vadász, pap, mészáros, pék, csizmadia, méhészt stb). A gyermekek a rajzok láttán rögtön megválasztották az életpályájukat. Négy választotta a kéményseprő, egy a méhészt, 3 a mészáros, 3 az asztalos, 3 a pék mesterséget; pap, vadász egyik sem akart lenni.

A zárdai róm. kath. leánygimnáziumból általános feltűnést a IV. g. o. t. Gots Mária, az I. g. o. t. Tombory Gabriella és a IV. g. o.

t. Benger Irén rajzai keltettek.

A ref. fiugimnáziumot Lakatos István III. g. o. t. képviselte. Szébbnél szebb ceruza, tollrajzai feltétlen tehetségre mutatnak. Erre a barnaszemű, komolyarcu gyerekre fel kell figyelniünk.

A szórványosan beérkezett rajzok közül említésre méltók: Róth Imre II. g. o. t. furulyázó pásztora, téli tájképe, Grosz Olgi és Elza: Még a mackók is az Új Cimborát olvassák az erdőben, Mese a réce-rucáról és Brekeke urfiról e. képei, Guth Gyurika állatrajzai, Glück Klári: Tájkép, álarcos pár; Botos Tibi: virág, lófej képei.

A gyermekeknek nagyot tetszett Tereh Sanyi 42 darabból álló időjelző házikója, mind arra akartak szavazni.

Nagyvárad: Ref. elemi iskola, kivágásos képeivel keltett feltűnést. Kovács Lajos IV. el. o. t. hun lovasa, Kalmár Rezső: hollandi gyerekek, Kovács András: Dugó Danija, Berkessy Zoltán III. el. o. t. pasztellje, Fráter Loránd III. el. o. t. hőembere a legszebb darabjai a nagyváradiai kiállításának.

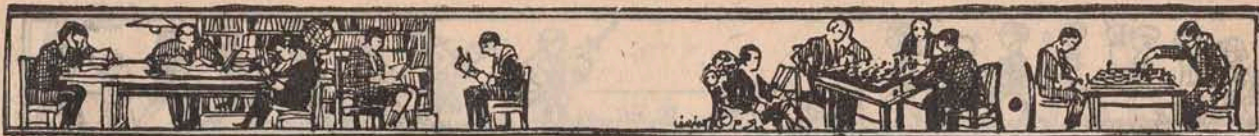
Tasnádról kedvesek és eredetiek a kicsi Faff Lajoska rajzai.

Nagykárolyból szintén egész sor megemlítésre érdemes rajz érkezett. Nagy Kató: tavasz, Szováti Ilona: két madár, Papp Róza: magyar tervezés, Kóka Erzsébet: csendélet. Ügyesek voltak innen a mezőgazdasági játékszerek.

Erdődről a négy éves Ciorba Bandikától kaptunk igen eredeti rajzokat.

Kolozsvárról az Unitárius leánygimnázium: Frenzl Irén karikatúra rajzai, Mátvás M. pirosszegfü; Szász evangélikus elemi: Hirsch Májer: ülő fiúcska Róm. kath. fiuelemi isk. vették részt. Ezenkívül jöttek még rajzok **Óváról:** Zathureczky Ilonka; **Désről:** Balogh Piroska; **Sárosról:** Udvari Sárka és Magda; **Erdőszádáról:** Keller Hildike, Huszár Annuska; **Nagybányáról:** Oláh Lotti, Legeza Sanyika; **Tolnamegyéből, Őcsény községből** V., VI. elemisták népviseletet bemutató rajzai és **Gödöllőről:** Remsey Ágnes.

Sikerült rajzok Szigyártó Vally munkatársunknak „Föld alatt, föld felett” e. nagymeséhez készített illusztrációi.

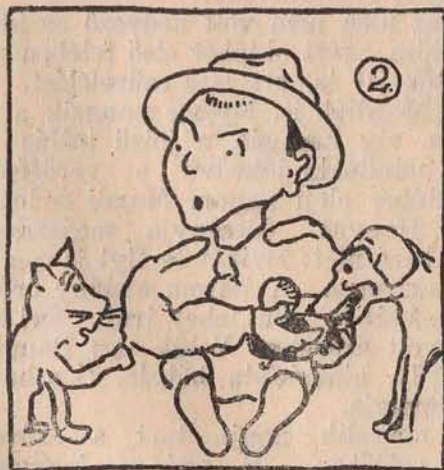
Hogy kik nyertek a rajzpályázaton, azt majd a következő számunkban közöljük.

*

Mindent összevéve az Uj Cimbora rajzkiállítása nagy területet mozgatót meg. A felnőttek számára sok tanúságot, a gyermekeknek pedig, akik látták, felejthetetlen gazdag élményeket hozott.

Ugy a felnőttekkel, mint a gyermekekkel megismertette a kézügyesség, a rajz fontosságát, amelynek nemcsak művészi vonatkozásban veszik hasznát, de sokkal inkább a gyakorlati pályákon. Hiszen alig van foglalkozási ág (mérnök, lakástervező, cím és plakátfestő, szabó, varrónő, kalapos, asztalos, lakatos cipész, tanító, rajztanár, textilgyárak, porcellán és üvegyárak, stb.), ahol több-kevesebb rajztudásra ne lenne szükség.

Ezért is fektet olyan nagy súlyt az Uj Cimbora az általános rajzkiállítások tartására.

— Hohó Cirmos! — meg akarsz enni az ebédem? — találja ki Lacika a furfangos Cirmos gondolatát. — Ebből nem eszel!

De amíg a Cirmostól félteti az ebédjét — az élelmes Bodri kieseni a tálaeskából a maga részét.

A csipkefülü kutya

— Én nem találtam semmiféle gyűrűt — felelt a csavargó — de Robi megtalálná, ha megparancsolnám, hogy keresse, maguk azonban nem érdemlik meg, mert ártatlanul meggyanusítottak. Ekkor a furcsa emberek kérlelni kezdték a csavargót, hogy kerestesse meg a gyűrűt és gazdagon meg fogják jutalmazni. A csavargó megszagoltatta Robival a primadonna ruháját és aztán megparancsolta neki, hogy keressen a fűben. Robi prüszkölt, vinyogott, szaglászott és pár perc múlva már hozta is szájában a csillogó gyűrűt.

— Brávó! Brávó! kiabáltak a furcsa emberek, ez aztán ügyes állat.

— Óh ennél még sokkal ügyesebb dolgokat is tud! — dicsékedett a csavargó.

— Nézd, fiam — szólt a koldushoz az egyik ur. — Ezek az urak itt mind színészek, én vagyok a rendező, mi itt filmfelvételeket csinálunk. A fülmnél mindig szükség van egy értelmes kutyára, ha a tied valóban okos, szívesen adnék neki szerepet. Mutasd meg hát mit tud. A csavargó erre bemutatta a kutyája tudományát és az urak mind oda voltak a csodálkozástól.

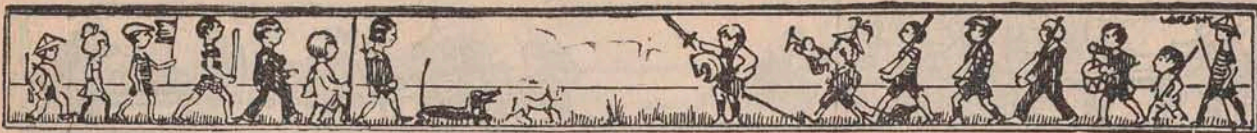
— Nagyon tehetséges állat — mondta elismeréssel a rendező is — csak kár, hogy csipkézettek a fülei.

Pajtás megértette a csufnevét és megszegyenülten hajtotta le a fejét.

— Ne busulj Pajtás — vigasztalta meg a csavargó — megéltünk mi az urak nélkül eddig is, megélünk ezután is. Gyere menjünk.

— Várjon-várjon, jó ember — szólt a rendező — ez az állat olyan okos, hogy még így is leszerződöttjük. Jöjjenek csak velünk, kedves barátaim.

Felültették Pajtást és gazdáját az autóra és elvitték magukkal. Mozsizínész lett Pajtásból és a közönség úgy megszerette, hogy valahányszor fellépett, mindig zsufolásig megteltek a mozik. Így lett az egykori csipkefülü Robiból híres kutyaszár és a csavargóból gazdag ember.

A gonosz Gyurit pedig a szülei suszter inasnak adták a városba. Szeretett álldogálni a moziplakátok előtt, mert mozira nem volt pénze.

Egyszer egy pár cipőt vitt haza valakinek, megállt megint a moziplakátok előtt és meglátta a híres kutvasztárt. Megnézte közelről, meglátta a csipkés füleket és Robira ismert. Azonnal felment filmstudióba, hogy a kutyáját követelje.

— Mivel tudja bizonyítani, hogy a kutya a magáé? — kérdezte tőle a rendező.

— Megismer az engem mindjárt.

— Ebben igaz van, a kutya megörvend, ha régi gazdáját meglátja, hívjátok Pajtást! — szólt hátra a szolgálknak.

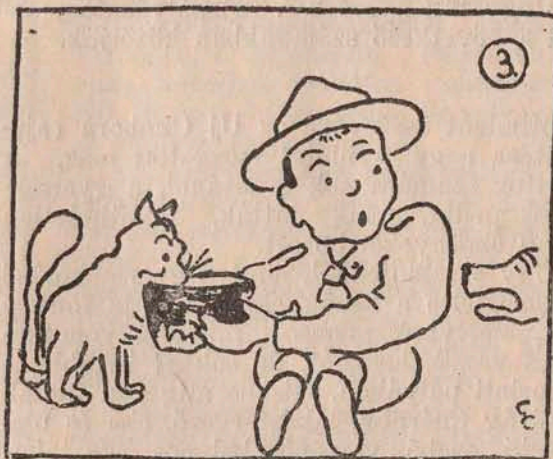
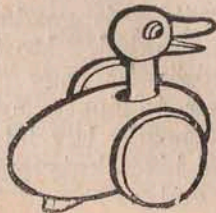
Gyuri is, a rendező is, de meg a Pajtás gazdája is nagy érdeklődéssel várták, hogy mi fog történni. Pajtás sietve jött, azt hitte felvételtől van szó s mindig örült, ha játszania kellett. Amikor azonban meglátta Gyurit, meglepődött, gondolkodott, mintha emlékeiben kutatna, Gyuri kedvesen szólította: — Robikám, kedves kis kutyám...

Pajtás a hangról most már ráismert régi kinzójára és egyszerre olyan éktelen vomításba kezdett, hogy mindehki ijedten fogta be a füleit. Ejnye — szólt Gyuri — pedig hát én csipkéztem ki a füleit is.

— Ugy — mondta a rendező — te csufítottad el ezt a szegény állatot, akkor értjük már miért menekült olyan rémülten szegény. Örülj, hogy állatkinzásért fel nem jelentünk és nem büntetnek meg. Most pedig takarodj, kegyetlen rossz fiu.

Gyuri megszegegyedően hagyta el a stúdió épületét. Pajtás pedig hamar elfelejtette azt a kis ijedtséget és dolgozott tovább szorgalmasan a gazdája és a mozi közönség örömére.

Dr. Bleicherné Rafael Annus.

— Ejnye te szentelen Bodri — rivall rá mérgesen a kárvaltott gyerek s nagy hirtelen a másik oldalra kapja a tálaeskát.

University Library Cluj Szüret

Jaj de pompás dolog, így október elején szüretelni, mindjárt a tövéről szakítani a pompás édes szőlőfürtöket!

Bár az idén nem volt kedvező az időjárás a szőlőre, azért október első felében csak megkezdték itt is, ott is a szüretelést.

Lám Magdiék is. Messze hangzik a szőlőjükből a vig kacagás, a jóízű tréfás beszéd. Ha mindenki jókedvű a verőfényes, meleg október eleji napon, Magdi a legboldogabb. Hogyne, édesanyja megengedte, hogy kis barátnőit: Évikét és Ilyt is meghívassa a szüretre. A három kislány örömét és boldogságát le sem lehet írni. Évi még sohasem volt szüreten. Velük van Bandi is, a Magdi II. gimnázista bátyja. Ő a három kislány lovagja.

Már második napja tart a szüret a váraljai szőlőben. S ami a legpompásabb, a gyermekek a szüretidőre teljes szabadságot kaptak, azzal töltik az idejüket, amivel nekik legjobban tetszik.

Délelőtt, hogy kiérdemeljék az ebédet, résztvesznek ők is a szedők munkájában. Délben azonban külön vonulnak. Tízret raknak a hegy gerincén kezdődő erdő aljá-

ban és szalonnát pirítanak nyárson.

A szomszéd szőlőből hatalmas szelid gesztenyefák hajolnak át. Bandi sem rest, összeszedi az áthullott érett gesztenyét s a parázsban megsütik. Ennél pompásabb ebédet még a király sem eszik! Igazi Robinzon élet. Ebéd után megkóstolják az első mustot.

— Pompás, édes! — csettint a nyelvvel Bandi urfi. A kislányoknak is izlik. Pirosvirágos jókedvük lesz ötle.

Elhallgatnak még néhány szép nótát, amelyeket a szedők énekelnek, aztán az Évike javaslatára felfedező utra indulnak a hegy gerincén kezdődő erdőbe.

Kinészekkel megrakodva térnek vissza alkonyodóban az erdőből. Hogy mi lehet ez a kincs? A erdő kinészei: a három kis leánynál egy-egy hatalmas csokor virág, Bandinál egy kalap finom gomba.

Lent már ugyanesak vígan vannak a hegyalján. Sűrűn kóstolgatják az idei mustot. Valahonnan két szál cigány kerül elő s rázendít egy nótára.

Több se kell a táncoslábu fiataloknak,

egy-kettőre tánera perdülnek. A kislányok gyönyörködve nézik a táncolókat.

Lassankint alábbhagy a jókedv. Elhallgat a cigány is. A hosszú kecskelábu asztalra felhordják a finom szüreti étket: a juhhusos kását. Erre aztán esuszik ám még a tavalyi bor!

— Az idén csak megértük a szüretet — tekintetes uram — köszönti poharát a gazdára öreg Damó Gergely, — adja Isten, hogy erőben, egészségben megérjük jövőre is...

— Adja Isten, — esendülnek össze a poharak, — hogy megérjük jövőre is...

Balogh Andorné.

ÉDESANYA POSTÁJA:

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Ami a gyermek szervezetét illeti, az iskola leginkább az idegrendszerre van befolyással. Már az iskolába kerülés tudata az érzelmek tömegével tölti meg a gyermeki lelket. Ezen érzelmek között a legerősebb a kíváncsiság s az ismeretlentől vagy esetleg a már ismerttől való félelem. Az egész állapot tehát az idegességnek egy neme, illetve megnyilvánulása. De sok a kellemes érzés is. Ezek közé sorolható az újdonság lelkesítő hatása, a szép iskolaépület, könyvek, iskolaszerek, újruházat, új barátok és játszótársak nagy tömege. Kellemes a szülők biztatása is, valamint jóvágya, hogy boldog nagy ember lesz belőle, olyan, mint apa vagy anya, vagy talán még náluk is kiválóbb s mindez az iskola révén és a tanulás által. Jó érzés a jó bizonyítvány esetére ígért jutalmak reménye is stb.

Az iskolai munkának a megkezdése azután már mélyebb hatásokat vált ki a gyermek idegrendszerében, illetve lelkületében. Ezek a hatások lehetnek jók is, károsak is. Attól függ, hogy az új környezettel: a tanítóval, tanárral, valamint a tanulótársakkal szemben milyen viszony alakul ki. Egészségi szempontból legkedvezőbb a gyermekre nézve az, ha tanítójával és társaival a kölcsönös szeretet kapcsolata fejlődik ki. A szeretet ugyanis minden társadalmi munka és hivatás körében nélkülözhetetlen. Kölcsönös szeretet van a pap és hívei között.

Nosza Cirmos se rest — örül, hogy egyszer jó ebédhez juthat, kikapja a másik falatot.

— Brühühü, hol az ebédem? — néz széjjel könnyecullatva a póruljárt gyerek. De már sirhat, ha előbb nem vigyázott jobban, a ravasz Cirmosnak is, meg a furfangos Bodrinak is csak a farkahegyét láthatja.

Ahogy kis munkatársaink irnak:

A HEGYEK KÖZÖTT.

Kora reggel volt még amikor elindultam a hegyek közé. Alaposan megtekintettem a bánya telepet és a magas hegyet, amelyből aranyat, ezüstöt, ércet és vasat bányásznak. A bányászok mielőtt hozzá fogtak volna napi munkájuk elvégzéséhez, — előbb buzgón imádkoztak Istenhez.

Amint tovább folytattam utamat gyalog, hátamnál kocsizörgést hallottam és közvetlenül mellettem megállt a kocsi, melyben hárman ültek, akik szintén a hegyek közé jöttek kirándulni. Mikor engem megláttak, hívtak, hogy üljek fel a kocsira és tartsak velük. Én elfogadtam a szives meghívást — annál is inkább — mert egy helyre igyekeztünk.

Utunk szempontinnen vezetett föl, mind magasabbra, gyönyörű panoráma tárult a figyelmes szemlélő elé. Utközben egy-egy autóbusz rohant el kocsink mellett, utasokkal telve, nagy porfelhőt hagyva maga után.

A vendéglőnél a kocsi megállt és kiszálltunk belőle. Három utitársam vette az elemőzsias kosarakat és a hegyászó botot és el-

indultak fel egy magas hegyre, hogy egy csodálatos szépségű tavat megtekintsenek. Engem is hívtak, de én elváltam tőlük és más uton mentem megtekinteni a tavat. A tó mellett alkalmas helyre letem és leültem, hogy kipihenjem a hegymászás fáradsalmait.

Valami sohasem érzett hangulatban voltam.

Fenséges csönd vett körül.

Amerre a szem ellátott, köröskörül hegyek, fák övezték a látóhatárt. És a fák között — mikor feltekintettem — elővillant az ég azurkékje.

A tó oly fenséges, oly szép volt, amelyet ritkán lát az ember. Nem tudom meddig voltam így elmerülve a természet szépségeiben, a nap már magasan fentjárt az égen.

A levegőben apró bogarak zümmögtek, fejem felett egy fán madár dalolt.

Arrébb a vadgalamb bugása hallatszott.

Mig a hegyen legelésző nyájak pásztora bánatos szíve szomorú sóhaját furulyáján keresztül a halkán tovalebbendő szellő könnyű szárnyára bizta, hogy vigye el oda, ahol visszhangra, megértésre talál.

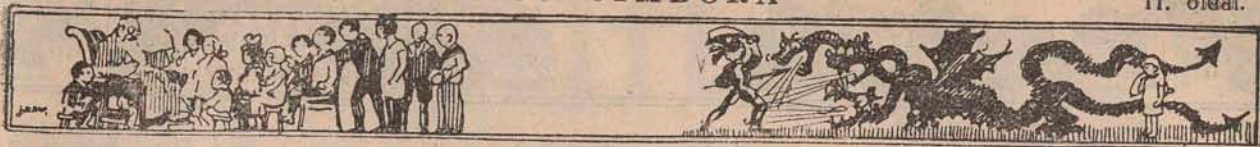
A nap már lemenőben volt, mikor utnak indultam vissza a hegyekből.

Lassan-lassan leszált az alkony és a hegyek mögé huzódó napsugarak csodálatos színekben pompázva tüntek el a fák lombjai mögött. A lenyugvó napsugarak eltűntével felragyogtak az égen, a csillagok milliárdjai és a sápadt hold szelid sugara bevilágította a vidéket.

Elközben kiértem a hegyekből. Az idő már későre járt, bár nagyon fáradtnak éreztem magam, nem sajnáltam a fáradságot, mert egy felejthetetlen szép nyári nap emléket hoztam magammal haza.

Kovács Margit, 16 éves.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Ligeli Gyurka, Szalmár. Leveledre még csak most válaszolok, kis cimborák. Nos, melyik kép nyerte meg a rajzkiállításán a tetszésedet? A rejtvényed úgy látom jó, bekerül a sorsolása. Jöjj be majd hozzánk, hogy az új rejtvényedről beszéljünk. — **Atll Béla, Székelyfődvár.** Új kis cimboránk vagy Béluka. Ez az első hozzánk írott leveled. Remélem, hogy sok hasonló levélke fogja majd követni ezt az első levelet, s a legügyesebb levelező cimboráink közé fogsz majd tartozni. A hiányzó 15 számot küldeni fogjuk. A megfejlett rejtvényeid részt vesznek a sorsoláson. — „Névtelen rejtvényszerkesztő“ kis cimboránkat, aki a két létra- és két pótlórejtvényt beküldte, kérjük, keressen fel bennünket, hogy kiirhassuk a nevét, ha a rejtvénye köztlésre kerül. Erre különben nagyon vigyázzatok gyermekek, soha semmit be ne küldjétek úgy, hogy a neveketek alá ne írjátok. — **Nagy Loránd, Szalmár.** A küldött virágoknak nagyon megörültem. Köszönöm édes anyádnak a kedves figyelmét. A rejtvény megfejtésed jó, de egy kérdésre hiányzik belőle a felelet. No nem baj, azért legközelebb nyerhetsz kicsi cimborák. Az új rejtvényed közölni fogjuk. — **Karikás Ilonka, Szalmár.** Jó rejtvényfejtő vagy Ilonka — és ami fő, kitartó. Igazad van azért még nem szabad elkedvetlenedni, ha nem nyer valaki. Mindenki nyerhet nemcsak egyszer, de többször is, csak várni kell türelemmel, amíg a szerencse kereke feléje fordul. — **Makó Tivadar, Resica.** Leveledet mindig örömmel és szívesen olvasom. Kérdezed, hogy mit nyernek a cimborák a rejtvényfejtésért. Többféle dolgot. Könyvet, csokoládét, Miki egér levelezőlapot. Gárdos Béla pl. egy doboz dominót nyert, Udvari Sárika és Magda, Sáros, pedig virágmagvakat nyert. Ismét mások könyvet, vagy más holmit. Úgy küldjük a jutalmakat, hogy az örömet szerezzon a gyermeknek. Markovits Ági kis cimboránkkal szeretnél megismerkedni. Kérdezed, hogy mennyi idős? Ágicá éppen veled egy idős, ügyes rejtvényfejtő kis cimboránk. — **Markovits Ági, Szalmár.** A rejtvényeid résztvevtek a rejtvény-olimpiáson. S nagyon sokan fejtegették. Keress fel majd bennünket a szerkesztőségben. — **Werness Zsófia, Kolozsvár.** Örültél, azt írod, hogy a beszámolóid elsőnek került az Új Cimborába. De még annak is örültél, hogy a rejtvényfejtésben nyertes lettél. Mi is örülünk, amikor ti örülök, kicsi Zsófikám. A nyereményt már postára téltük. Ha elolvastad, írd meg, hogy tetszett e neked? — **Keller Hildike, Erdőszáda.** Rajzaid ügyesek, Hildikém, rajzolgass tovább s ha lesznek érdekes, ügyes rajzaid máskor is, küld be. A beküldöttéket a kiállításán mindenkinek megmu-

togattuk. — **Huszár Annuska, Erdőszáda.** A te rajzaid is résztvevtek a kiállításán, a Hildikéé mellé volt téve s így azt is mindenki jól megnézte. — **Juhász Gyöngyi, Talabánya.** A gödöllői razok, képek a kiállítás megnyitása napjára érkeztek meg. Szépek, gyönyörűek. Iyen formán képzelem el én is az Új Cimborák illusztrációit. Örülünk az érdeklődésnek. Hasonló rajzokat szívesen fogadunk, ha most rövidesen nem is tudjuk megcsináltatni, de készenlétbe tesszük. Amint időnk lesz, R. Áginak is írunk. A filkos írás a közeljövőben sorra kerül. — **Szigyártó Vally, Szalmár.** A szép plakátért hálás köszönetünket fejezzük ki. A Föld alatt, föld felett illusztrációi nagyszerűen sikerültek. A viszontlátásig szíves üdvözlétnk.

DALOLNAK A KIS CIMBORÁK ...

A multkor, ahogy a főtéren jártam, egy nagy emeletes ház kapujában két gyermeket láttam üldögélni egymáshoz hajolva. Egy fiuskát és egy leánykát. Valami újság-félébe voltak elmerülve, észre se vették a jövőmenő embereket. Akkor látom, ahogy közelebb érek: nini, hisz ezek az Új Cimborák olvasgatják!

Már a végén járhattak, mikor a kislány hangosan szólt:

— Énekeljünk Danika! Nézd csak az van ide írva: Daloljatok kis cimborák!

— Jó, — mondta rá a fiuska — énekeljünk. És énekeltek: Beszegődtem Tarnócára bojtárnak... Nem tudták ugyan a dallamát, de azért olyan szívvvel, lélekkel énekeltek, mintha a legjobban tudták volna.

Úgy örült a lelkem, ennek a két gyermeknek a mótagtatásán, hogy szerettem volna megölelgetni őket. De aztán úgy gondoltam, hadd dalolgassanak tovább, nem zavarom őket.

Hát vajjon ti szerettek-e dalolgatni többi kis cimborák? Most megint küldünk egy új szép mótagtást nektek:

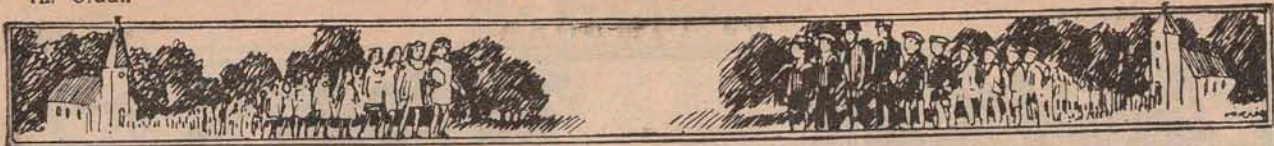
[KI TANYÁJA EZ A NYÁRFÁS?

Ki tanyája ez a nyárfás?

Nem hallik benn a kurjantás.

Vagy aluszna, vagy nem hallják,

Vagy talán nem is akarják.

FEJTÖRŐ

BETŰREJTVÉNY.

$$R \frac{000}{0} \frac{Sz}{e} v = ?$$

Beküldte: Horváth Árpád III. g. o. t.

$$\text{tör Sz } \frac{\&}{\ddot{u}} = ? \quad] \frac{g}{\acute{e}} \text{ y} = ?$$

Beküldte: Soós Ibi, Arad.

KI TALÁLJA KI?

1. Milyen nemzetiségek élnek Romániában?
2. Kinek a mondása: Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?
3. Hányban volt a latárjárás?
4. Ki írta a János viléz költeményt?
5. Miből készül a vizüveg?

A 16.-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Eteleköz. 2. Petőfi Sándor. 3. Egyesség. 4. Háboru.

Ki találja ki? 1. A fekete erdőben Németországban, Báziásnál lép be Romániába. 2. Szent István, mint király 1001-től 1038-ig uralkodott. 3. Erdélyi sóbányák: Vizakna, Désakna, Marosujvár, Torda, Parajd. 4. Arany János 1817-ben született. 5. Tudor Vladimirescu után Grigore Ghica lett az uralkodó.

Megfejtési küldtek be: Karikás Ilonka, Szalmár; Atli Béla, Székelyföldvár; Makó Tivadar, Resica; Szabó Klári, Arad; Kiss Béla, Torda; Nagy Loránd, Szalmár.

Nyeretesek lettek: Ligeti Gyurka, Szalmár; Makó Tivadar, Resica; Szaó Klári, Arad.

A rajzkiállításal egybekötött rejtvény-olimpiász nagy érdeklődés mellett ment végbe. Különösen a II. és III. csoport iránt volt érdeklődés. Sok megfejtés érkezett be, de a legjobb rejtvényfejtők munkáiban is akadtak hibák úgy, hogy a rejtvény-döntőbe kevés megfejtés kerülhetett be, mint teljesen hibátlan rejtvény.

Részvették az olimpiáson: Balog Anti, Báthory Zoltán, Binder Andor, Botlyán Irén, Debreczeni Gábor, Debreczeni István, Erdei József, Eördögh Mária, Glüek Klára, Garda Imre, Bartha Zsigmond, Jakocs

János, Lakatos István, Nagy Loránd, Papp Éva, Róth Margit, Deutsch Oszkár, Surányi Sándor, Szabó Imre, Szabó Kálmán, Szabó Lajos, Szalkál József Tegledi István, Vancsa Ferenc.

Nyeretesek lettek: I. csoport: Báthory Zoltán, II. csoport: Balogh Anika, III. csoport: Eördögh Mária.

Az Uj Cimborá kiskönyvtára

Az Uj Cimborá kis könyvtárában levő könyvekre felhívjuk a lelkészek, tanító urak és a szülők figyelmét. Jelenleg a következő könyvek kaphatók:

Benedek Elek: Három gyermek és egy kutyácska története, á 12 lei és 5 lei portókölttség.

Szentimrei: Verses magyar krónikája, á 12 lei és 5 lei portó költtség.

László Marcella: Az öreg tanító háza. Vizsgai szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Három kis szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mindentudó könyv. Karácsonyi szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Nótás Zsuzska, mesék, á 80 lei és 10 lei portó.

László Marcella: A mesemondó királykisasszony, szindarab, á 35 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mesélő királykisasszony, mesék, á 20 lei és 5 lei portó.

Az Uj Cimborá előfizetési árai: Romániában $\frac{1}{4}$ évre 50, $\frac{1}{2}$ évre 100, egész évre 200 Lei.

A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy esedékes előfizetési díjaikat újabb rendelkezésig a következő címre küldjék: Ferenczy Pál gyógyszerész Balmazújváros (Hajdu m.) Petőfi ucca 32.

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

Nyomatott:
SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.